Nr. 4 Bijlage bij document nr. 3_Memo bespreking bespreking subsidieaanvragen huurdersbelangenorganisatie 5 december 2018

Memo bespreking 5 dec. 2018 subsidieaanvragen huurdersbelangenorganisatie

Woensdag 5 december 2018 van 12:00 – 12:30 is er een bespreking met wethouder Ivens van de subsidieaanvragen die zijn gedaan door het Huurdersnetwerk Amsterdam (HNA) en de Federatie van Amsterdamse Huurderskoepels (FAH).

Er is ook een subsidieaanvraag gedaan door voormalig HA, deze ligt nu niet voor ter bespreking.

Het subsidiebedrag in de begroting 2019 bedraagt: € 690.000. De letterlijke tekst in de begroting luidt: "De gemeente subsidieert de organisatie in oprichting die het behartigen van en het opkomen voor de belangen van alle huurders in Amsterdam als hoofddoel heeft."

Hieronder volgen eerst de voorwaarden voor subsidieverlening zoals die december 2017 zijn meegegeven aan WKA/!Woon richting de verkenning van een nieuwe huurdersbelangenorganisatie, daarna volgen de toetsingscriteria waarop de aanvragen zijn beoordeeld, daarna volgt per aanvraag een korte samenvatting gevolgd door een toetsing van de huursubsidieaanvraag en tenslotte volgt een advies.

Voorwaarden aan de subsidieverlening

Uitgangspunten die in december 2017 zijn meegegeven bij de activiteiten van WKA en !WOON richting de verkenning van een nieuwe huurdersbelangenorganisatie:

Doel:
- Per 1 januari 2019 een sterke gesprekspartner voor gemeente Amsterdam en andere stakeholders op het brede terrein van wonen.
- Met kennis van zaken en
- als vertegenwoordiger van (in principe) álle huurders in Amsterdam, in de sociale en particuliere voorraad, in betaalbare, middeldure en dure huur.

Binding diverse groepen huurders
- Binding en inbreng nodig van zowel huurderskoepels bij woningcorporaties als lokale huurdersverenigingen, bewonerscommissies en categorale organisaties.
- Binding en inbreng van nieuwe groepen huurders en ruimte voor diversiteit.
- Organisatiemodel met plaats voor de diverse groepen en voor individuele huurders.

Governance
- De huurdersbelangenorganisatie moet een zelfstandige partij zijn, met een duidelijke 'governance-structuur'.
- De organisatie moet een eenheid vormen en uitstralen voor een transparante en effectieve belangenbehartiging van de Amsterdamse huurders.

Taakverdeling met !WOON
- Inzet voor een goede samenwerkingsrelatie met !WOON.

- Houden aan de afgesproken taakverdeling tussen belangenbehartiging van huurders in Amsterdam en de bewonersondersteuning door !WOON, zoals deze is vastgesteld bij de vernieuwing van bewonersondersteuning en belangenbehartiging in 2016.

Financiële randvoorwaarden

- Er is budget beschikbaar voor WKA en !WOON voor uitwerken voorstel.
- Draagvlak in de stad is daarbij een noodzakelijke randvoorwaarde.
- De intentie is dat met de nieuwe huurdersbelangenorganisatie een subsidierelatie wordt aangegaan.
- Afhankelijk van het nieuwe college en de begroting die voor 2019 en verder wordt opgesteld, zal daarvoor budget worden gereserveerd op de begroting van Amsterdam.
- Op basis van afgelopen periode is de indicatie van het maximaal te subsidiëren bedrag ongeveer €660.000 per jaar. Dit bedrag is in ieder geval bedoeld voor het kunnen financieren van een beperkt, deskundig werkapparaat en van activiteitenkosten.
- Daadwerkelijke subsidieverlening hangt af van een goed onderbouwd organisatie- en activiteitenplan met bijbehorende begroting.

Toetsing subsidieaanvraag nieuwe huurdersbelangenorganisatie

Bovengenoemde uitgangspunten en voorwaarden, zijn grotendeels in lijn met de voorwaarden die zijn opgenomen bij de verlening van subsidie aan de HA voor 2017.

Toetsing voor eventuele subsidieverlening voor 2019 aan de nieuwe huurdersbelangenorganisatie vindt plaats op deze bovenstaande punten en op de hieronder samengevatte algemene toetsingscriteria voor subsidieverlening.

De algemene criteria zijn onder meer (inhoudelijk geformuleerd, niet altijd juridisch correct):

- aanvrager voldoet aan de regels voor subsidie;
- de activiteiten (overwegend) zijn gericht op de gemeente of haar inwoners, dan wel zullen ten goede komen aan de gemeente of haar inwoners;
- de aanvrager streeft geen doelen na, ontplooit activiteiten of verricht handelingen die in strijd zijn met het recht, het algemeen belang of de openbare orde;
- de aanvrager kan niet zonder subsidie de activiteit realiseren;
- de te verlenen subsidie wordt niet aan andere zaken besteed dan de activiteit waarvoor de subsidie is bedoeld;
- de aanvrager heeft de capaciteiten om de activiteiten naar behoren uit te voeren en de rechtsvorm van de organisatie is geschikt om de activiteiten te verwezenlijken;
- de aanvrager voldoet aan de in de branche van de aanvrager gebruikelijke governance code;
- de activiteiten dragen bij aan vastgesteld beleid;
- de verlening vervalst niet de mededinging;
- er worden geen salarissen betaald boven de WNT norm.

Samenvatting subsidieaanvraag Huurdersnetwerk Amsterdam (HNA)

Ontstaan

- De indieners geven aan dat een breed draagvlak is ontstaan voor een netwerkorganisatie: werktitel Huurders Netwerkorganisatie Amsterdam (HNA)
- Indieners: "Wij vinden het meeste comfort in de kans op succes in de enorme inzet die circa 50 mensen sinds 7 augustus getoond hebben in 3 meedenk bijeenkomsten , 4 werkgroepen die 3 tot 4 keer bijeen kwamen, 7 belangstellenden en nog eens 6 nieuwe deelnemers aan de slotconferentie waarin een en ander stap voor stap vorm kreeg voortbouwend op de 2e werkconferentie van 7 juli en waarvan 10 meewerkten aan de laatste versies."

Subsidiebedrag

- Subsidiebedrag: maximaal € 675.000 jaarlijks

Doel/missie

- Het bundelen en vertegenwoordigen van en het opkomen voor de belangen van alle Amsterdamse huurdersgroepen/organisaties, huurders en woningzoekenden, primair bij de gemeente Amsterdam en Amsterdamse sociale en particuliere verhuurders en verder bij overige relevante instanties (voorbeeld: de Tweede Kamer).
- Tegelijkertijd wordt kennisontwikkeling en kennisdeling bevorderd.

Tafels

- Woonvisietafel: is geen tafel maar een beleidsproces a lá Woonagenda om te komen tot gemeentelijk beleidsdocument dat wettelijk kader vormt voor prestatieafspraken
- Lokale tafels (7 stadsdelen / 22 gebieden): lokale huurdersgroepen en bewonerscommissies i.s.m. VvE's, buurtinstellingen en ondernemers. Doel o.a. inbreng in gebiedsagenda's
- Prestatieafspraken: koepels, netwerkleden, huurders via digitaal kanaal
- Beleidsveld en doelgroep/woonvormtafels: leden netwerk. Onderwerpen bijvoorbeeld: duurzaamheid/aardgasvrij, kwetsbare groepen, ouderen, jongeren, atelierwoningen, etc.

Middelen om doel te bereiken

Het netwerk zet daarvoor onder andere de volgende middelen in:

- Vaststellen van de gezamenlijke inzet op hoofdpunten middels consent besluitvorming;[1]
- Deelnemen aan door haarzelf, de gemeente Amsterdam en/of Amsterdamse verhuurders georganiseerde overleggen (bv. stedelijke afspraken, enz.), zie voor een voorlopig overzicht overlegtafels bijlage 1.;
- bepalen welke delegatie aan welk overleg deelneemt of al dan niet permanent overdragen/overlaten aan een- of meerder leden;
- Via huurdersraadplegingen de meningen van huurders peilen;
- Via themagroepen inhoudelijke onderwerpen voorbereiden;
- In sommige gevallen actie te voeren dan wel belangenorganisaties actie te laten voeren;
- Idem procedures, mediacampagnes;
- Samenwerking met relevante partners;

[1] Consent houdt in het kort in dat in ten minste twee rondes alle deelnemers zich uitspreken onder leiding van een technisch vaardige voorzitter zonder in de ronde op elkaar te reageren. Uiteindelijk wordt getracht tot een uitspraak te komen waar veruit de meeste leden zich in kunnen vinden en de resterende leden zich bij neer kunnen leggen. Er vind dus beraad plaats en worden gezamenlijk conclusies getrokken, maar geen stemming.

- Doen oprichten en In stand houden van een faciliterende stichting;
- Realiseren en in stand houden en benutten van een digitaal platform, sociale media en andere kanalen voor in – en extern beraad, de interne communicatie en de communicatie met bewonerscommissies, huurders en niet aangesloten groepen;
- Frequent organiseren en benutten van lokale en thema wooncafés
- Doen voeren van een deugdelijke administratie

en wat verder duidelijk het realiseren van de doelstelling vergemakkelijkt

Structuur

- Er is de netwerkorganisatie HNA, de stichting HNA, een bestuur en een Raad van Toezicht
- HNA wordt inhoudelijk gevoed door huurdersorganisaties en groepen van huurders. Individuele huurders worden betrokken via het HNA platform
- Tevens kunnen via de HNA digitaal gegevens worden verspreid die Amsterdammers kunnen raadplegen, gebruiken en van commentaar voorzien.
- Deze netwerkorganisatie wordt ondersteund door een (ook nog op te richten) stichting
- De stichting voert ondersteunende activiteiten uit, faciliteert de onderlinge communicatie en gegevensuitwisseling. De stichting maakt het daardoor mogelijk dat HNA functioneert.
- Uitgangspunt is dat standpunten door de huurders zelf ter hand worden genomen en geen verantwoordelijkheid is van het bestuur

Werkwijze

- De netwerkvergadering vormt het besluitende orgaan binnen het netwerk
- Besluitvorming via de consentmethode en/of huurdersraadpleging

Bestuur van de stichting

- Bestuursleden van de stichting worden openbaar geworven en hebben geen binding met HNA
- 3 – 5 leden voor periode van 3 jaar
- Vergoeding: vrijwilligersvergoeding of bedrag per jaar
- HNA geeft bestuur opdrachten op basis van werkplan van HNA
- Reglementen: een huishoudelijk reglement en reglement waarin relatie tussen opdrachtgeven (HNA) en opdrachtnemer (stichting HNA) is geregeld

Raad van Toezicht

- Leden komen voort uit HNA, 3 – 5 leden
- Taken: toezicht op bestuur, klankbord bestuur, lijst besluiten die goedkeuring vereisen van RvT, kwartaalrapportages, ontslaan bestuursleden na goedkeuring HNA

Werkorganisatie

- Stichting HNA is werkgever (één van de bestuursleden vervult werkgeversfunctie)
- Werkapparaat is mengvorm tussen in dienst (vaste kern) en inhuren van advies (flexibele kern)
- De vast kern betreft coördinatie , communicatie en organisatie van / mogelijk maken van bijeenkomsten digitale activiteiten
- Bestuursleden zorgen voor goede communicatie en uitvoering van taken
- Coördinator is eerste aanspreekpunt voor bestuur en zorgt voor aanpak van het werk en de werkverdeling
- Bij meningsverschillen beslist het bestuur

Toetsing van de aanvraag door HNA (Huurders Netwerk Amsterdam)

Vertegenwoordiging van in principe álle huurders

- Omdat de huurderskoepels niet zijn aangehaakt mist de HNA een vertegenwoordiging van een behoorlijk deel (ca. 60%) van de huurders (wel kunnen in theorie individuele corporatiehuurders en ook bewonerscommissies via het (digitale) platform hun inbreng hebben)
- Belangrijkste punt is de legitimiteit van de organisatie. Een platform/netwerk van huurders kan goed werken maar een *vertegenwoordiging* van huurders is moeilijk waar te maken. Met andere woorden: in hoeverre kan een organisatie de mening van de huurders ophalen en in hoeverre vertegenwoordigen de aangesloten leden de huurders die zij zeggen te vertegenwoordigen. Daarover kan de HNA geen zekerheid geven.

Sterke gesprekspartner voor gemeente Amsterdam en andere stakeholders

- Gezien de vertegenwoordiging van huurders een onzeker punt is bij de HNA en de huurderskoepels niet zijn aangesloten is de vraag gerechtvaardigd of de HNA een sterke gesprekspartner zou kunnen zijn
- Niet duidelijk is hoe de opgehaalde standpunten van de huurders op tafel gelegd kunnen worden / naar voren kunnen worden gebracht bij de gemeente en de andere stakeholders

Binding diverse groepen huurders

- De HNA zegt vier 'tafels' te organiseren:
    - de 'tafel' voor de Woonvisie i.v.m. de prestatieafspraken: die tafel is niet aan de orde. De Gemeentelijke inzet is eenzijdig door de gemeente opgesteld en vastgesteld.
    - De lokale tafel: de vraag is hoe deze zich hoe verhoudt zich tot de stadsdeelcommissies (adviescommissies van de 22 gebieden). Kunnen die wellicht deze functie vervullen (participatie bewoners)?
    - De tafel voor de prestatieafspraken ligt (grotendeels) bij de huurderskoepels die geen onderdeel uitmaken van de HNA.
    - Beleidsveld en doelgroep/woonvormtafels: deze tafel zou door de HNA goed kunnen worden gebruikt om standpunten op te halen over verschillende wonen thema's

  Conclusie is dat 2 van de 4 tafels 'overbodig' zijn. En dat een andere tafel wellicht ook op een andere manier kan worden ingevuld (door stadsdeelcommissies)
- Het goede van een platform/netwerk van huurders is dat het ook woningzoekenden, studenten, jongeren, allerlei doelgroepen kan bereiken. De activiteiten van een platform/netwerk kan zich richten op standpuntbepaling op thema's (door bijvoorbeeld het organiseren van debatten op wonen thema's)

Duidelijke governance/organisatiestructuur

- De organisatiestructuur is ondoorzichtig en te zwaar opgetuigd (topzwaar).
    - Bestuur dat niet uit leden van de HNA bestaat, in hoeverre is dat werkbaar?
    - In hoeverre is een RvT nodig?
    - En een RvT uit de leden van de HNA, is dat logisch?

Begroting

- Het is niet raadzaam een organisatie te financieren voor een bedrag van € 675.000 met maar een zeer beperkt bereik en die niet duidelijk heeft gemaakt hoe het standpunt door de gemeente en andere stakeholders kan worden meegenomen. Zeker wanneer de organisatie zou worden beperkt tot een huurdersplatform/netwerk (en geen *vertegenwoordiging* van huurders probeert te zijn) is er geen bedrag van € 675.000 nodig

---

Samenvatting subsidieaanvraag Federatie van Huurderskoepels (FAH)

Ontstaan

- De huurderskoepels hebben zich verenigd in de 'Federatie van Amsterdamse Huurderskoepels', kortweg - door henzelf - 'FAH' genoemd. De FAH is begin 2018 ontstaan na het vertrek van de huurderskoepels uit de voormalige HA (uittreding gebeurde in november 2017).
- In de subsidieaanvraag van de FAH staat dat de huurderskoepels van de zes grote Amsterdamse corporaties zijn verenigd in de FAH. Inmiddels is de huurderskoepel van DUWO aangehaakt en zal Woonzorg zeer waarschijnlijk aansluiten (Habion heeft geen huurderskoepel). Met de aansluiting van de DUWO en Woonzorg zijn (bijna) alle corporatiehuurders vertegenwoordigd in de FAH

Subsidiebedrag

- ca. € 280.000 aan subsidie van de gemeente
- Daarnaast heeft de FAH eenzelfde jaarlijks bedrag aangevraagd bij de AFWC

Stichting

- Het streven van de FAH is dat het in december 2018 ook formeel (notaris) rond is (de FAH wordt dan een stichting)

10.2 e is laatst aangewezen als 10.2 e van de FAH

Doel

- De FAH wil als vertegenwoordiger van alle corporatiehuurders direct plaats nemen aan overlegtafels vanuit de formele positie in de Wet Overleg Huurder – Verhuurder en de nieuwe Woningwet (de prestatieafspraken). Indieners: "In overleg met de gemeente Amsterdam en de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties (AFWC) wil de Federatie Amsterdamse Huurderskoepels een gelijkwaardige, waardevolle en betrouwbare partner zijn."
- De FAH wil de belangen behartigen van alle corporatiehuurders inzake woonbeleid en (prestatie)afspraken met corporaties

Waarom FAH?

- De FAH krijgt mandaat voor het overkoepelende (koepels beïnvloeden beleid per corporatie)
- Goede samenwerking onderling, krachtig optreden en met één geluid naar buiten
- Krachten bundelen: kennis delen, brede kijk, scherpe focus, gewicht in de schaal, sterke vuist maken
- Taken verdelen, ruimte voor verdieping, menskracht beter benutten, efficiënter/effectiever
- Eenheid naar buiten: zware inbreng aan onderhandeltafels, betrouwbare partner
- Afstemming en terugkoppeling: goede communicatie naar de huurders/achterban

Aanvullende Kernpunten

- De totale groep corporatiehuurders herkenbaar vertegenwoordigen
- Actief in lobby en beïnvloeding binnen alle lagen van de democratische samenleving
- Open houding naar andere organisaties en belangengroepen in de woon/huursector van de stad

Structuur

- Het stichtingsbestuur is bepalend en uitvoerend en voert gezamenlijk beleids-/werkplan uit
- Het stichtingsbestuur bestaat uit het aantal koepels maal 2, waarvan er 1 bestuurslid per koepel stemgerechtigd is. Dus als je 8 koepels hebt dan worden het 16 bestuursleden met 8 stemgerechtigden.
- Het bestuur draagt bestuurlijke en uitvoerende verantwoordelijkheid en besluit bij consensus
- Bestuursleden zijn zelf verantwoordelijk voor interne afstemming met hun eigen koepel
- Op basis van unaniem besluit (mandaat) werken uitvoerders aan resultaat en terugkoppeling
- Toezicht op de stichting berust bij de aangesloten koepelbesturen
- Het stichtingsbestuur stelt profiel vast voor bestuursteam en bestuursleden

Werkapparaat

- Coördinator
- Vergaderingen/planning voorbereiding door onafhankelijk voorzitter + voorzitter/secretaris bestuur en coördinator
- Geen frontoffice voor huurderscontact (dat is aan huurderskoepels zelf)

Toetsing van de aanvraag van de FAH (Federatie van Amsterdamse Huurderskoepels)

Vertegenwoordiging van in principe álle huurders

- De FAH vertegenwoordigt ca. 60% van de huurders in Amsterdam
- De huurders die niet bij een corporatie huren worden niet door de FAH vertegenwoordigd
- Huurderskoepels hebben een echt mandaat voor de corporatiehuurders, legitimatie is bij wet geregeld (Woningwet).
- De meerwaarde van een federatie van huurderskoepels (ten opzichte van de huurderskoepels afzonderlijk) is dat de huurderskoepels met één geluid naar buiten komen. Verwacht wordt dan dat de FAH met een delegatie aan de (bestuurlijke) overlegtafels zit (voorzitter +)

Sterke gesprekspartner voor gemeente Amsterdam en andere stakeholders

- Gezien dat de FAH alle corporatiehuurders (wettelijk) vertegenwoordigt is de FAH een sterke gesprekspartner als vertegenwoordiger van de corporatiehuurders. Voor de andere huurders is de FAH in beginsel geen gesprekspartner

Binding diverse groepen huurders

- De huurderskoepels dus ook de federatie van huurderskoepels vertegenwoordigen álle huurders die bij een corporatie huren
- De huurders bij corporaties zijn diverse groepen van huurders: ouderen, studenten, jongeren, vrije sector huurders, etc.
- De binding met diverse groepen huurders is dus in principe goed geregeld
- De FAH wil samenwerken met andere huurdersorganisaties waarin niet per se corporatiehuurders verenigd hoeven te zijn, maar de FAH wil niet deelnemen aan de HNA

- De vraag is in hoeverre de FAH andere dan corporatiehuurders wil bereiken of hun mening meenemen in hun standpunten, etc.

Begroting
- de FAH heeft eveneens € 280.000 jaarlijks gevraagd aan AFWC. 2 x € 280.000 maakt €560.000 in totaal.
- € 560.000 is veel geld en bovendien wordt de subsidie afhankelijk gemaakt van de bijdrage die de FAH vraagt aan de AFWC
- De AFWC heeft aangegeven jaarlijks een bedrag ter beschikking te willen stellen maar zeker niet het bedrag van € 280.000
- Een aantal elementen uit de begroting roepen vragen op, zoals: de bestuursvergoeding die de FAH begroot is buitenproportioneel: € 12.500 per jaar per persoon, dat betekent 16 x € 12.500 = € 200.000 (ook de AFWC vindt dat zeer ruim begroot). Ook de huisvesting is ruim bemeten in de begroting (wellicht is er een ruimte te vinden bij een corporatie)

Advies

Overwegende dat:
- beide aanvragen niet voldoen aan het criterium dat alle huurders worden vertegenwoordigd
- de huurderskoepels en daarmee ook de Federatie van Amsterdamse Huurderskoepels een wettelijke en daardoor legitieme vertegenwoordiger is van een groot deel van de huurders
- het Huurders Netwerk Amsterdam via een platform ook de standpunten van andere huurders dan corporatiehuurders kan ophalen maar hen niet (duidelijk) kan vertegenwoordigen
- de huurderskoepels sowieso al worden gefinancierd door de corporaties (voor hoeveel wordt duidelijk vóór dit overleg) en dat alleen de samenwerking hoeft te worden gefinancierd/gesubsidieerd
- beide aanvragen te ruim zijn begroot

is het advies:
- deze aanvragen in deze vorm (en met deze begrotingen) af te wijzen
- met zowel de FAH als de HNA in gesprek te gaan
- met de FAH onder meer te bespreken of de financiering vanuit de AFWC wellicht voldoende is om de belangen van de corporatiehuurders te vertegenwoordigen
- Met de HNA in gesprek te gaan over een beperking tot een zuiver platform/netwerk van huurders. De HNA te vragen helder uit een te zetten op welke wijze de standpunten kunnen worden meegenomen door de gemeente en andere stakeholders